

Τ. ELIOT : ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ. ΣΤΟ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ. ROBERT SPEAIGHT : ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΚΙ' ΑΠΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ "ΘΕΑΤΡΟ ΑΛΙΚΗΣ,"

Θά μιλήσω μαζί και για τὰ δύο αὐτὰ καλλιτεχνικά γεγονότα. Κρατώντας μάλιστα τὴν χρονολογικὴ σειρά θάπρεπε νὰ βάλω πρῶτα τὸν κ. Robert Speaight ἀλλ' αὐτὸ δὲν θά τῷθελε οὔτε ὁ ἴδιος ἀφοῦ αὐτὸς σ' ἂν ὁ καλύτερος ἀπὸ τοὺς ἀποστόλους τοῦ Τ. S. Eliot δὲν κάνει παρὰ νὰ προετοιμάζει τὶς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου του.

Ὁ κ. Robert Speaight εἶναι ἓνας θαυμάσιος πνευματικὸς Πρεσβευτὴς τῆς Μεγάλης Βρετανίας. Ἡθοποιός, ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ὁμιλητὴς, ποιητὴς καὶ συγγραφέας ὁ ἴδιος, πολύξενος καὶ πολύτροπος. Ὁπαδὸς καὶ κήρυκας τοῦ Ἐλιοτ. Ζωντάνεψε τὸν Θωμᾶ Μπέκετ κάπου χίλιες βραδυνὲς στὸ Mercury Theatre τὸν κατ' ἐξοχὴν ναὸ τῆς λατρείας τοῦ Ἐλιοτ. Γιατὶ ὁ Ἐλιοτ ἔχει ξεπεράσει πιά τὰ ὅρια τοῦ ποιητῆ καὶ τοῦ μεγάλου ποιητῆ ἀκόμα. Εἶναι γιὰ τὸν Ἀγγλοσαξωνικὸ κόσμον ὁ ἀρχηγὸς τῆς ποιητικῆς σχολῆς πὺν ἔδωσε τὴ σφραγίδα τῆς σ' ὅλη τὴν ποίησίν του τῶν τελευταίων τριάντα χρόνων τὴν ἀπελπισμένη πεσιμιστικὴ σφραγίδα του. Τὴν ἀπὸ μαῦρο ἀτσάλι, τὴν ἀστόλιστη ἀπὸ τὰ πετράδια τῆς ἐλπίδας, τῆς προσμονῆς, τῆς πίστεως στὸν ἄνθρωπον. Τὴ σφραγίδα πὺν τελευταία ἀπόχτησε ἓνα πετράδι, ὄχι λαμπερό, ὄχι ζεστό μὰ τὸν θλιβὸν μενεξελὶ ἀμέθυστο τῆς ἐκκλησίας.

Μιλώντας γιὰ τὸ «Ματωμένο Γάμο» τοῦ Λόρκα εἶχα ἐπιχειρήσει καὶ μιὰν ἐξήγησιν τοῦ Ποιητικοῦ Θεάτρου καὶ μιὰν ἀξιολόγησιν τοῦ ἔργου τοῦ Ἐλιοτ. Ἐλπίζω σ' ἄλλο ἄρθρον εἰδικὸ νὰ μιλήσω διεξοδικώτερα γι' αὐτό.

Ἡ παράστασις τοῦ «Βρετανικοῦ Ἰνστιτούτου», ὅλο ἀπὸ ἐρασιτέχνες, ἦταν μιὰ θαυμάσια ἐκπλήξις. Ἄν καὶ δὲν ξέρω γιὰτί, ἔτσι ἀπὸ

ἐρασιτέχνες τὸν φαντάζομαι τὸν "Ἐλιοτ παιγμένο, ἀπὸ μύστες πού πιστεύουν κι' ἀγαποῦν τὰ κείμενά του.

Εἶχαμε ἔτσι τὴν εὐκαιρία ν' ἀκούσουμε ἕναν ἄψογο ποιητικὸ λόγο, τὸν καλύτερο ἴσως ποιητικὸ λόγο πού γράφεται σήμερα στὴν Ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Τὸν θαυμάσαμε καὶ τὸν χαρήκαμε. Ἀλλ' ἀπὸ τὴν παράσταση—κι' αὐτὸ δὲν εἶναι ὅπως θ' ἄθελε κανεὶς νά ναι φταίξιμο τῶν ἐρασιχνῶν ἠθοποιῶν γιατί καὶ στίς ἀπαγγελίες τοῦ κ. Robert Speaight ἀπαγγελίες ἄλλων κειμένων εἶναι ἀλήθεια, ἔλειπεν ὁ σπινθήρας πού προκαλεῖ τὴ συγκίνηση τοῦ θεατῆ.

Κάτι τὸ ὠραῖο, τὸ πολὺ ὠραῖο, ἀλλὰ λειψό, ἀνεξήγητα λειψό.

Ὅπως καὶ ἡ ἀπαγγελία τοῦ κ. Speaight. Ἄψογη, χωρὶς ρητορείες, χωρὶς καμώματα, δίνοντας σὲ κάθε λέξη ὅλη τὴν ἀξία. Μὰ ρίγησαν ὅσοι ἄκουσαν τὸν Hamlet νὰ λέει: «νὰ πεθαίνει. νὰ κοιμηθεῖ κανεὶς, Νὰ κοιμηθεῖ: ἴσως νὰ ὄνειρευτεῖ. Μὰ τί ὄνειρα μποροῦν νὰ ῥθουν σ' αὐτὸ τὸν ὕπνο τοῦ θανάτου;» Ἀνακουφίστηκε, δροσίστηκε ἡ καρδιά τῶν ἐραστῶν στὸ ἄκουσμα: «εἶναι τ' ἀστὲρι τῶν πλανημένων καραβιῶν» ἀπὸ τὸ ἐξαίσιο σονέττο 116 «Στὴν ἔνωση ἀληθινῶν καρδιῶν ἐμπόδια δὲν ὑπάρχουν» τοῦ Σαίξπηρ.

Ἄγλ. Μητροπούλου